

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **Port Service s.r.o.**, sídlem Opatovická 160/18, Praha 1, zastoupená Mgr. Ing. Petrem Lhotským, advokátem, sídlem Na Pankráci 322/26, Praha 4, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2019, č. j. 2845/2019-900000-316, sp. zn. 1474-5/2018-510000-12, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2022, č. j. 9 Af 8/2019-102,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2022, č. j. 9 Af 8/2019 – 102, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Celní úřad pro hlavní město Prahu (dále jen „celní úřad“) vydal dne 22. 10. 2018 pod č. j. 447173/2018-510000-12 rozhodnutí, kterým shledal žalobkyni vinnou ze spáchání správního deliktu podle § 294 odst. 1 písm. e) zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon (poskytnutí nesprávných údajů nebo důležitých dokladů celnímu orgánu v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti celnictví), a za to jí uložil pokutu ve výši 50 000 Kč. K odvolání žalobkyně žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí celního úřadu potvrdil, pouze formálně upravil výrok v části týkající se rozhodného znění celního zákona pro projednávaný případ.

[2] Městský soud v Praze nejprve rozsudkem ze dne 17. 3. 2021, č. j. 9 Af 8/2019-49, zrušil správní rozhodnutí obou stupňů s odůvodněním, že došlo k zániku odpovědnosti žalobkyně za správní delikt z důvodu promlčení (resp. prekluze, dále jen „prekluze“) dle § 298 odst. 3 celního zákona, neboť celní úřad o něm nezahájil řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl. Za rozhodující okamžik pro počátek běhu této subjektivní prekluzivní lhůty, tedy za okamžik, kdy se do dispoziční sféry správního orgánu dostala informace o možném porušení zákona (bez ohledu na to, jaké závěry z této informace správní orgán posléze vyvodil) určil městský soud den, kdy se celní úřad seznámil s informací OLAF č. OCM(2017)12896 ze dne 30. 6. 2017 (ve věci šetření úniku antidumpingového cla uvaleného na čínské spojovací prostředky dovážené přes Tchaj-wan) a jejími dvěma přílohami. Za rozhodné datum městský soud považoval den 27. 7. 2017, kdy došlo k převedení informace OLAF do digitální podoby. Protože k prvnímu úkonu v řízení (vydání a doručení příkazu celního úřadu) došlo až dne 8. 8. 2018, stalo se tak dle původního názoru městského soudu až po uplynutí jednorroční subjektivní prekluzivní lhůty.

[3] Ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 12. 7. 2022, č. j. 6 Afs 110/2021-31, první rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud na základě dřívější judikatury shrnul, že pro počátek běhu subjektivní prekluzivní lhůty je rozhodující den, kdy se o skutkových okolnostech umožňujících předběžné právní zhodnocení o porušení zákona dozví věcně a místně příslušný správní orgán bez ohledu na to, zda jiné správní orgány potřebnými informacemi disponovaly dříve. V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud s ohledem na § 1 odst. 2 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, uzavřel, že z ověřovací doložky převodu informace OLAF č. OCM(2017)12896 ze dne 30. 6. 2017 z listinné do elektronické podoby, kterou dne 27. 7. 2017 vyhotovil pracovník Generálního ředitelství cel jako nadřízeného a metodického orgánu, nelze dovodit, že by ke dni 27. 7. 2017 potřebnými informacemi disponoval rovněž celní úřad jako věcně příslušný správní orgán. Nejvyšší správní soud rovněž vyhodnotil, že v situaci, kdy metodický orgán obdržel informaci OLAF, kterou nechal v době dvou týdnů přeložit a poté ji předal příslušnému celnímu úřadu, nelze počátek běhu subjektivní prekluzivní lhůty odvíjet ode dne, kdy se informace relevantní pro zahájení řízení dozvěděl již tento orgán, neboť popsané skutkové okolnosti nelze hodnotit jako umělé prodlužování zákonem stanovené lhůty a zneužití práva ze strany správních orgánů v neprospěch žalobkyně. Závěr městského soudu, že došlo k prekluzi správního deliktu, neboť řízení o něm nebylo zahájeno do jednoho roku ode dne, kdy se o něm správní orgán dozvěděl, tak dle Nejvyššího správního soudu neměl oporu ve správním spise, přičemž ani městský soud k této otázce žádné dokazování neprováděl.

[4] V dalším řízení městský soud za účelem objasnění otázky, kdy se informace OLAF č. OCM(2017)12896 ze dne 30. 6. 2017 (dále jen „*informace č. OCM(2017)12896*“) dostala do dispoziční sféry celního úřadu, provedl důkaz listinami předloženými žalovaným (zejména podněty žalovaného celnímu úřadu ze dne 8. 8. 2017 a 23. 8. 2017). V rámci nařízeného ústního jednání současně ověřil, že informace č. OCM(2017)12896 byla celnímu úřadu zaslána s podnětem žalovaného ze dne 23. 8. 2017 (pozn.: v rozsudku městského soudu je jako zjevná písařská chyba chybně uveden rok 2021), který celní úřad obdržel dne 24. 8. 2017, a to včetně přílohy Annex_2-Excel_file_with_transshipment data (OLAF2016031), dále jen „*příloha Annex 2*“.

pokračování

[5] Na základě argumentace žalobkyně vznesené při jednání soudu městský soud sdělil také obsah dřívějšího sdělení OLAF č. AM 2016/009, zabývajícího se rovněž únikem antidumpingového cla uvaleného na čínské spojovací prostředky dovážené přes Tchaj-wan (dále jen „sdělení č. AM 2016/009“), na které navazovala pozdější informace č. OCM(2017)12896 a které bylo [stejně jako pozdější informace č. OCM(2017)12896] součástí správního spisu. K dotazu městského soudu při jednání žalovaný uvedl, že sdělení č. AM 2016/009 zaslal celnímu úřadu až s podnětem ze dne 8. 8. 2017, dřívější předání tohoto sdělení popřel. Dle městského soudu nevyplynulo dřívější předání sdělení č. AM 2016/009 celnímu úřadu ani z obsahu správního spisu.

[6] Rozsudkem označeným v záhlaví městský soud žalobu zamítl. Námitku prekluze odpovědnosti žalobkyně za spáchaný správní delikt městský soud neshledal na základě obsahu správního spisu ani na základě provedeného dokazování důvodnou, neztotožnil se ani s dalšími uplatněnými žalobními body. Městský soud upozornil, že jak správní orgány, tak on sám v prvním rozsudku zahrnul pod pojem *zpráva OLAF* sadu dílčích dokumentů obsažených ve správním spisu, a sice původní sdělení č. AM 2016/009, následnou informaci č. OCM(2017)12896 a její přílohy, včetně přílohy Annex 2. Celá tato sada dokumentů představovala dle městského soudu klíčový informační zdroj ohledně pravosti a správnosti údajů o zemi původu v celním prohlášení (podaném žalobkyní dne 16. 9. 2014), přičemž rozhodující byla zejména příloha Annex 2 obsahující tabulku, v níž bylo možné konkrétní zásilku identifikovat a ztotožnit ji se zásilkou deklarovanou žalobkyní (shodné číslo kontejneru jako v celním prohlášení). Městský soud proto považoval za počátek běhu roční subjektivní prekluzivní lhůty až den 24. 8. 2017, kdy se informace č. OCM(2017)12896, včetně její přílohy Annex 2 s jistotou dostala do dispozice celního úřadu jako příloha podnětu žalovaného ze dne 23. 8. 2017, resp. den 8. 8. 2017, kdy celní úřad obdržel podnět žalovaného, který sice informaci č. OCM(2017)12896 ani její přílohu Annex 2 nezmiňuje, nicméně z vyjádření žalovaného vyplynulo, že příloha Annex 2 byla součástí dokumentů tvořících přílohu tohoto podnětu. Ať již celní úřad obdržel přílohu Annex 2 dne 24. 8. 2017, anebo dne 8. 8. 2017, došlo-li dle městského soudu k zahájení řízení o správním deliktu dne 8. 8. 2018, jednoroční subjektivní lhůta pro zahájení řízení neuplynula v žádném z uvedených případů, a tedy odpovědnost žalobkyně za delikt nezanikla.

[7] K námitce žalobkyně vznesené při jednání, že žalovaný (s ohledem na datum provedení konverze dokumentu do digitální podoby) prokazatelně disponoval sdělením č. AM 2016/009 již dne 27. 9. 2016, a tedy značnou dobu (až do 8. 8. 2017) vyčkával s předáním informací v něm obsažených celnímu úřadu, čímž došlo k účelovému prodloužení prekluzivní lhůty, městský soud uvedl, že žalobou napadené rozhodnutí výslovně odkazuje jak na sdělení č. AM 2016/009, tak na informaci č. OCM(2017)12896 a zejména její přílohu Annex 2 obsahující konkrétní údaje o konkrétních zásilkách, přičemž až tato tabulka byla rozhodujícím podkladem. Městský soud zmínil, že určité přílohy mělo rovněž sdělení č. AM 2016/009, ty však nebyly blíže identifikovány a nejsou součástí správního spisu. Dále městský soud k této námitce podotkl, že doložka konverze dokládá toliko skutečnost, že sdělením č. AM 2016/009 disponoval dne 27. 9. 2016 žalovaný, přičemž dle názoru Nejvyššího správního soudu je rozhodné, kdy se s relevantními informacemi mohl seznámit

celní úřad, nikoli žalovaný. Městský soud neshledal v časové prodlevě takřka jednoho roku snahu žalovaného o umělé prodlužování zákonné subjektivní prekluzivní lhůty. Samo sdělení č. AM 2016/009 totiž dle městského soudu nepředstavovalo rozhodný zdroj informací, šetření OLAFu se vyvíjelo a v jeho průběhu byly neustále získávány nové informace.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Dle jejího názoru městský soud nesprávně a nepřezkoumatelně posoudil otázku uplynutí prekluzivní lhůty, a tedy otázku zániku její odpovědnosti za správní delikt, kterou měly z úřední povinnosti zohlednit již správní orgány. Poukázala na to, že celní úřad ve vydaném příkazu ze dne 8. 8. 2018, č. j. 282551/2018-510000-12, stejně jako v prvostupňovém rozhodnutí (citovaném v úvodu tohoto rozsudku) nevycházel z informace č. OCM(2017)12896 a její přílohy Annex 2, nýbrž výslovně již ze sdělení č. AM 2016/009.

[9] Stěžovatelka tak za relevantní informační zdroj označila již původní sdělení č. AM 2016/009 mající řadu příloh, které však správní orgány neučinily (na rozdíl od samotného sdělení) součástí správního spisu a odmítají je stěžovateli poskytnout. Stěžovatelka se domnívá, že přílohy sdělení nebyly do spisu zařazeny záměrně (či dokonce byly ze spisu záměrně odstraněny), aby celní správa zakryla skutečnost, že kompletní podklady pro zahájení správního řízení měla k dispozici již 22 měsíců před jeho skutečným zahájením.

[10] V řízení před městským soudem nebylo dle stěžovatelky prokázáno, kdy bylo sdělení č. AM 2016/009 a jeho přílohy postoupeny žalovaným celnímu úřadu, městský soud se pouze spokojil s tvrzením žalovaného, že se tak stalo až společně s podnětem ze dne 8. 8. 2017. Toto tvrzení však stěžovatelka nepovažuje za věrohodné, neboť žalovaný uvedeným sdělením prokazatelně disponoval již o deset měsíců dříve. I kdyby však bylo pravdivé tvrzení, že žalovaný postoupil dotčené sdělení celnímu úřadu až dne 8. 8. 2017, jednalo se dle stěžovatelky o umělé prodlužování běhu prekluzivní lhůty, neboť tím správní orgány v konkrétním případě fakticky prodloužily roční subjektivní prekluzivní lhůtu téměř na dvojnásobek. Stěžovatelka dále namítala také nesprávné právní posouzení otázky možné liberace ze správního deliktu.

[11] Žalovaný k otázce prekluze správního deliktu uvedl, že „materiály“ (označené stěžovatelkou jako chybějící) jsou součástí správního spisu. Žalovaný upozornil, že se sdělením č. AM 2016/009 nejprve nakládal jako metodický orgán a až dne 8. 8. 2017, resp. 24. 8. 2017, je s podnětem a společně s řadou dalších dokumentů předal k dalšímu postupu celnímu úřadu, který se teprve tohoto dne mohl s dokumenty seznámit (konkrétně ve společném datovém uložišti). Žalovaný uvedl, že městskému soudu předložil kompletní spisový materiál, který měl k dispozici. Stěžovatelčiny úvahy o možné manipulaci se spisem označil za spekulace. Dle žalovaného byl v souzené věci skutkový stav zjištěn dostatečně a bez důvodných pochybností.

[12] Stěžovatelka reagovala na vyjádření žalovaného podáním repliky, v níž popřela, že by se z její strany jednalo o nepodložené spekulace stran chybějícího obsahu spisu.

pokračování

Poukázala na výčet příloh sdělení č. AM 2016/009 (obsažený v jeho bodě 15), z nichž žádná není obsahem správního spisu předloženého správním soudům. Stěžovatelka zopakovala předchozí argumentaci a setrvala na názoru, že všechny relevantní informace měla celní správa k dispozici nejpozději dne 27. 9. 2016, přičemž pozdější dokumenty OLAFu v její věci (ve vztahu k celnímu prohlášení podanému již v září 2014) žádné nové informace nepřinesly. Dle stěžovatelky žalovaný zneužívá svého vrchnostenského postavení a stěžovatelčina informační deficit tím, že jí odmítá obsah příloh sdělení č. AM 2016/009 zpřístupnit a neučinil je (na rozdíl od vlastního sdělení) ani součástí správního spisu, aby mu nepřivodily neúspěch v soudním řízení.

[13] V doplňujícím vyjádření žalovaný v reakci na stěžovatelčinu repliku zopakoval, že se městský soud případem důkladně zabýval a provedl podrobné dokazování, na jehož základě dospěl k závěru, že žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy a nezneužil svého postavení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Na úvod Nejvyšší správní soud připomíná, že městský soud rozhodoval napadeným rozsudkem znovu poté, co byl jeho původní rozsudek v totožné věci (rozsudek ze dne 17. 3. 2021, č. j. 9 Af 8/2019-49) zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2022, č. j. 6 Afs 110/2021-31. Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval otázkou přípustnosti opakované kasační stížnosti.

[15] Podle § 104 odst. 3 písm. a) zákona č. 150/2002, soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), je nepřipustná kasační stížnost proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[16] Institut nepřipustnosti opakované kasační stížnosti brání tomu, aby se Nejvyšší správní soud znovu zabýval věcí, „u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil“ (nálezn Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, N 119/37 SbNU 519). Vedle zákonné výjimky podání opakované kasační stížnosti (krajský soud se neřídil závazným právním názorem) dovodila judikatura nad rámec dosloveného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. další výjimky, které brání odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí. Jedná se typicky o situace, kdy je zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu (zcela nebo zčásti) odůvodněn závažným procesním pochybením krajského (zde městského) soudu, nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, nedostatečným zjištěním skutkového stavu věci či jinou vadou, pro kterou Nejvyšší správní soud nemohl přistoupit k posouzení věci samé (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS, bod 24).

[17] O takovou situaci se jednalo i v nyní posuzované věci, kasační stížnost je tedy přípustná. Nejvyšší správní soud zrušil předchozí rozsudek městského soudu pro nedostatečné zjištění skutkového stavu. Městský soud totiž vycházel z předpokladu, že dostatečné údaje k posouzení možného porušení zákona stěžovatelkou obsahovala

až informace č. OCM(2017)12896 a její příloha Annex 2; a současně uzavřel (bez provedení dokazování), že se tato informace dostala do dispoziční sféry celního úřadu již dne 27. 7. 2017, aniž měl pro tento závěr jakoukoli oporu ve správním spise. V dřívějším zrušujícím rozsudku se tedy Nejvyšší správní soud zabýval pouze otázkou dostatečnosti zjištěného skutkového stavu, včetně toho, zda vyslovené závěry soudu mají oporu ve spisovém materiálu. V dalším řízení před městským soudem nicméně vyvstala jako sporná další otázka důležitá z hlediska posouzení prekluze odpovědnosti stěžovatelky za vytýkaný delikt (dosud soudy neřešená), jíž byl soud povinen zabývat se z úřední povinnosti [v případě daňové prekluze je judikturní vývoj přehledně shrnut v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2009, č. j. 1 Afs 145/2008 - 135, č. 1851/2009 Sb. NSS, body 17 až 21; u prekluze odpovědnosti za správní delikt (dnes přestupek) obsahuje přehledné shrnutí judikatury rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010 - 134, č. 2122/2010 Sb. NSS.]. Tato otázka se týkala posouzení, zda dostatečné údaje k vyhodnocení možného porušení zákona stěžovatelkou neobsahovalo a neposkytovalo již sdělení č. AM 2016/009, resp. jeho přílohy; tuto otázku však městský soud v napadeném rozsudku posoudil nedostatečně.

[18] Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[19] Na úvod Nejvyšší správní soud podotýká, že z hlediska komplexního posouzení prekluze odpovědnosti stěžovatelky za správní delikt bylo rozhodné, kdy se správní orgán dozvěděl o skutkových okolnostech případu v takovém rozsahu, který umožňoval předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení zákona. Pro zodpovězení této otázky tedy bylo klíčové, kdy se do dispoziční sféry celního úřadu (resp. celních orgánů) dostaly podkladové dokumenty takového obsahu, z nichž bylo možno objektivně otázku porušení zákona stěžovatelkou předběžně posoudit.

[20] Podle § 298 odst. 3 celního zákona *odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže celní úřad o něm nezačal řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do šesti let ode dne, kdy byl spáchán*. Jak v této souvislosti vyplývá z nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09, N 56/56 SbNU 593: „*Smyslem uvedené jednorocní prekluzivní subjektivní lhůty je přimět správní orgán k aktivní činnosti - včetně zjišťování a prokazování, kdo je za porušení zákona odpovědný - bezprostředně od okamžiku, kdy se dozví o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení zákona jako takového; to platí s ohledem na ústavní princip právní jistoty a na povinnost správního orgánu rozhodnout bez zbytečných průtahů*“ (pozn.: zvýraznění podtržením doplnil soud). Pravidlo počítání běhu subjektivní prekluzivní lhůty již od okamžiku, kdy se do dispoziční sféry správního orgánu dostanou rozhodné informace umožňující posoudit porušení zákona, vyplývá rovněž z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011-115, č. 2748/2013 Sb. NSS, a navazující judikatury Nejvyššího správního soudu.

[21] V nyní souzené věci je veden spor o obsah sdělení č. AM 2016/009, z jehož příloh, které ovšem nebyly učiněny součástí správního spisu, vyplývají dle stěžovatelky veškeré rozhodné okolnosti případu, které správní orgány později vyhodnotily jako naplnění

pokračování

skutkové podstaty správního deliktu spočívajícího v poskytnutí nesprávných údajů celním orgánům v celním prohlášení podaném stěžovatelkou dne 16. 9. 2014.

[22] Ze správního spisu, konkrétně právě z obsahu sdělení č. AM 2016/009, je patrné (a toto zjištění mohl v předchozím řízení učinit již městský soud), že se vztahuje k období od 1. 7. 2014 do 27. 1. 2016; stěžovatelkou podané celní prohlášení tedy nepochybně spadalo do tohoto období. V bodu 6.1 sdělení odkazuje na řadu příloh obsahujících seznamy informací (soubory ve formátu .xls, vyhotovené v tabulkovém programu Microsoft Excel) o překládce 128 kontejnerů spojovacích prostředků pocházejících z Číny (přílohy č. 3 a 4), z nichž 98 bylo deklarováno na Taiwanu k reexportu do zemí EU (příloha č. 3 nazvaná jako „Přehledné seznamy a přehledy – seznam EU“). Tento seznam měl dle bodu 6.1 A. obsahovat detailní informace, jako jsou data překládek, čísla kontejnerů atd., dovolujících členským státům dostatečně konkrétně identifikovat odpovídající dovozní deklarace. Bod 15 sdělení pak do výčtu příloh zahrnuje rovněž odkazované přílohy č. 3 a 4, které však – jak již bylo uvedeno výše – nebyly učiněny součástí správního spisu (stejně jako všechny ostatní přílohy).

[23] Stěžovatelce tedy je možno přisvědčit v tom, že obsah správního spisu, konkrétně obsah sdělení č. AM 2016/009, nasvědčuje tomu, že celní orgány mohly disponovat údaji objasňujícími veškeré rozhodné skutkové okolnosti stran spáchání správního deliktu stěžovatelkou (ztotožnění kontejneru, jehož se týkalo rozporované celní prohlášení) již v době, kdy obdržely sdělení č. AM 2016/009, k němuž došlo s ohledem na datum ověřovací doložky převedení tohoto dokumentu do digitální podoby nejpozději dne 27. 9. 2016. Bylo tedy třeba zabývat se nejen obsahem tohoto sdělení, ale především obsahem jeho příloh, které však žalovaný neučinil součástí správního spisu, jakkoli ve vyjádření ke kasační stížnosti tvrdí opak. Městský soud se ověření obsahu příloh připojených ke sdělení vůbec nevěnoval, namísto toho v bodě 34 napadeného rozsudku význam sdělení č. AM 2016/009 a jeho příloh relativizoval tím způsobem, že nepředstavovaly rozhodný zdroj informací a že šetření OLAF probíhalo v časovém rámci, neustále se vyvíjelo a byly v něm získávány další nové informace. S ohledem na datum podání celního prohlášení stěžovatelkou (konkrétně dne 16. 9. 2014), které bylo učiněno v období „pokrytém“ již původním sdělením č. AM 2016/009, nebylo možno bez podrobnějšího prozkoumání jeho příloh učinit spolehlivý závěr o jejich informační nedostatečnosti, zvláště nasvědčuje-li znění samotného sdělení podrobně popisujícího obsah příloh opaku.

[24] Městský soud tak opětovně posoudil otázku prekluze správního deliktu nedostatečně a jím učiněný závěr neobstojí, neboť jej městský soud vyslovil, aniž měl k dispozici kompletní spisový materiál (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2008, č. j. 1 As 21/2007-272, č. 2476/2012 Sb. NSS).

[25] Nejvyšší správní soud se pak na tomto místě musí pozastavit také u závěrů obsažených v bodě 33 odůvodnění napadeného rozsudku, které dezinterpretují dřívější zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu v uvedené věci č. j. 6 Afs 110/2021-31. Městský soud na podporu svých závěrů uvedl, že obsah sdělení č. AM 2016/009 a jeho příloh nebyl pro věc rozhodný, neboť dne 27. 9. 2016 těmito listinami s ohledem na obsah ověřovací doložky disponoval pouze žalovaný, nikoli celní úřad jako příslušný správní orgán. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že jakkoli je obecně rozhodujícím okamžikem

pro počátek běhu prekluzivní lhůty den, kdy se o skutečnostech dozví příslušný správní orgán bez ohledu na to, zda jiné správní orgány potřebnými informacemi disponovaly (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2021, č. j. 2 Ads 224/2020-79, bod 20), a tedy kdy se informace dozví příslušný celní úřad (viz předchozí zrušující rozsudek č. j. 6 Afs 110/2021-31, bod 12), v tomtéž bodě citovaného rozsudku Nejvyšší správní soud upozornil, že toto pravidlo nemůže být uplatňováno „automaticky“ v situaci, v níž by nepřiměřeně dlouhé zadržování určitých informací nadřízeným orgánem celní správy uměle prodlužovalo zákonem stanovenou prekluzivní lhůtu v neprospěch adresáta veřejné správy.

[26] S přihlédnutím ke konkrétním okolnostem nyní projednávaného případu se tedy Nejvyšší správní soud nemůže ztotožnit se závěrem městského soudu, že pokud by již sdělení č. AM 2016/009 a jeho přílohy obsahovaly rozhodné informace, nebylo by relevantní, že jimi celní správa disponovala již dne 27. 9. 2016, neboť celnímu úřadu se tyto informace dostaly do dispozice společně s podněty až v srpnu roku 2017. V takovém případě by totiž zadržování informací o rozhodných skutkových okolnostech žalovaným po dobu deseti měsíců mohlo být hodnoceno jako umělé prodlužování zákonné prekluzivní lhůty, neboť ji fakticky prodloužilo téměř na dvojnásobek. Dosavadní judikaturu Nejvyššího správního soudu k otázce určení okamžiku počátku běhu prekluzivní lhůty nelze zneužívat k jejímu prodlužování tím způsobem, že jednotlivé orgány budou v rámci služební hierarchie zásadní informace zadržovat.

[27] Z výše popsaných důvodů tedy bylo v projednávaném případě nezbytné zabývat se obsahem sdělení č. AM 2016/009, především obsahem jeho příloh, což však městský soud v předchozím řízení neučinil. Závěr městského soudu, že odpovědnost stěžovatelky za správní delikt prekluzí nezanikla, je tedy předčasný, neboť jej městský soud vyslovil, aniž měl k dispozici kompletní spisový materiál správních orgánů. Za dané situace se Nejvyšší správní soud již nezabýval důvodností ostatních námitek vznesených stěžovatelkou.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Na základě výše uvedených skutečností tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto ve smyslu § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je městský soud ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku. Městský soud si tak v dalším řízení vyžádá doplnění spisového materiálu o přílohy sdělení č. AM 2016/009 a na základě porovnání jejich obsahu s pozdějšími dokumenty OLAF rozhodne, zda již ony obsahovaly takové informace o skutkových okolnostech případu, které umožňovaly předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení zákona stěžovatelkou (zda na jejich základě bylo možné identifikovat konkrétní zásilku a ztotožnit ji se zásilkou deklarovanou stěžovatelkou na základě shodného čísla kontejneru jako v celním prohlášení). Zjistí-li městský soud, že tomu tak bylo, bude zkoumat, kdy konkrétně a komu se tyto informace dostaly do dispozice, přičemž ukáže-li se, že příslušnému celnímu úřadu byly předloženy se zpožděním, pro účely určení počátku běhu prekluzivní lhůty vyhodnotí, jaké důvody prodlení způsobily a zda byly relevantní.

pokračování

[29] Žalovaný bude v reakci na výzvu městského soudu (spojenou s poučením o následcích nevyhovění) povinen předložit přílohy sdělení č. AM 2016/009, které nebyly učiněny součástí správního spisu. Nevyhoví-li výzvě, Nejvyšší správní soud současně upozorňuje, že se vystavuje riziku, že vydaná správní rozhodnutí mohou být s ohledem na neúplnost předloženého spisového materiálu, a tedy nemožnost vyhodnotit otázku, zda došlo k uplynutí prekluzivní lhůty, zrušena soudem pro nepřezkoumatelnost ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (rozsudky ze dne 31. 7. 2006, č. j. A 2/2003-73, č. 1469/2008 Sb. NSS, nebo ze dne 27. 9. 2006, č. j. 6 As 33/2006-92, č. 1013/2007 Sb. NSS).

[30] V dalším řízení rozhodne městský soud také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2023

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu